

Силабус освітнього компонента «Українська мова як іноземна»

Назва курсу	Українська мова як іноземна
Веб-сайт для курсу	http://do1.luguniv.edu.ua/ http://do.luguniv.edu.ua/
Мета й завдання освітнього компонента	Допомогти студентам-іноземцям опанувати елементарний рівень української мови, сформувати словниковий запас, необхідний для спілкування з носіями мови, виробити необхідні вміння та навички, на яких базується навчальна діяльність: усне й писемне мовлення, читання й аудіювання; підготувати студентів до роботи з оригінальним текстом середньої складності усіх стилів української мови та забезпечити подальше сприймання й розуміння фахової літератури.
Тривалість	1 – 4 семестри; 12 кредитів; 360 годин (практичні – 144 години, самостійна робота – 216 годин)
Результати навчання	<p>У результаті опрацювання тем і виконання завдань здобувачі освіти</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН 5. Знає основи цифрових пристроїв, онлайн-сервіси мережі Інтернет; знає правила критичного оцінювання інформації та критерії медіа грамотності; професійні онлайн спільноти та електронні (цифрові) ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя; мережевий етикет у професійній діяльності; правила безпеки в цифровому середовищі, наслідки впливу цифрової інформації на людину.</p> <p>ПРН 7. Володіє державною, російською, англійською мовами для формування комунікативної компетентності фахівця, необхідної для здійснення професійного спілкування. Знає ознаки безпечного освітнього середовища, стратегії ненасильницької та безконфліктної комунікації з учасниками освітнього процесу, методи ведення діалогу та полілогу, використання вербальних і невербальних засобів, усвідомленого та емпатичного слухання.</p> <p>ПРУ 3. Володіє методиками білінгвального й інтегрованого навчання мови, дидактикою багатомовності та методикою паралельного вивчення споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі. Володіє методами і прийомами аналізу мовних одиниць, порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності, сприяє опануванню учнями російської, англійської мов для вирішення комунікативних завдань у життєвих ситуаціях.</p> <p>ПРУ 5. Володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з російської та іноземної мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти); уміє організовувати діалог і полілог з учнями та іншими учасниками освітнього процесу, поважаючи права людини та суспільні цінності.</p> <p>Комунікація.</p>

ПРК. 1. Формує комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу, розуміє й цінує мультикультурність.

ПРК. 2. Ефективно спілкується в науково-навчальній, соціально- культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

ПРК. 3. Організовує педагогічну комунікацію суб'єктів освітнього процесу, ефективно співпрацює в команді в педагогічному колективі закладу освіти та інших професійних об'єднань.

ПРК. 4. Забезпечує діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.

Автономія і відповідальність

ПРА 1. Усвідомлює значущість своєї професії, має сформовані ціннісні орієнтири, здатний аналізувати та вирішувати значущі світоглядні проблеми та приймати рішення, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві.

ПРА 4. Усвідомлює необхідність навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту кваліфікацію.

Загальні та фахові компетентності, які формуються у процесі вивчення дисципліни:

ІК. 01. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

ЗК. 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології для виконання завдань у сфері професійної діяльності, зокрема, для пошуку, оброблення інформації з різних джерел (друкованих, цифрових).

ЗК 4. Здатність учитися протягом життя й оволодівати сучасними знаннями; розвивати свій інтелектуальний рівень, розширювати загальнокультурний світогляд на різних етапах професійного зростання.

ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, виконанні професійних завдань, реалізації педагогічних функцій в умовах мінливого освітнього середовища, прийнятті ефективних рішень у професійній діяльності, відповідально ставитись до обов'язків, мотивувати людей задля досягнення спільної мети.

ЗК 6. Здатність до генерування нових ідей (креативність), використання інновацій у професійній діяльності, виявлення та розв'язання проблем, ініціативність та підприємливість.

ЗК 7. Здатність цінувати українську національну культуру, поважати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві.

ЗК 9. Здатність до критичного, раціонального мислення, толерантності до різних ідей, нових точок зору і фактів дійсності, самооцінки, формулювання відповідної аргументації для розв'язання проблем, усвідомлення необхідності самоосвіти, фізичного вдосконалення, дотримання здорового способу життя з метою реалізації особистісного потенціалу й користі суспільству.

ЗК 10. Здатність до письмової й усної комунікації засобами української, російської й англійської мов; володіння різними видами мовленнєвої діяльності; спроможність розв'язувати комунікативні завдання російською, англійською мовами як усно, так і письмово, удосконалювати мовленнєві навички.

ЗК 11. Здатність працювати в команді та автономно. Здатність планувати власну діяльність, керувати часом, критично оцінювати, аналізувати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ФК 3. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

ФК 7. Здатність формувати й розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів, якісно реалізовувати види мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, говоріння, письмо) завдяки достатньому обсягові знань із фонетики, лексики, граматики, орфографії, пунктуації,

	<p>стилістики й культури мовлення української, російської та іноземної мов. Володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів й підготовки творчих робіт; дотримуватися сучасних мовних норм з російської, англійської мов, використовувати різні форми й види комунікації в професійній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.</p>
<p>Теми</p>	<p>Змістовий модуль 1 (1 –й рік навчання) Тема 1. Український алфавіт. Особливості української фонетики. Тема 2. Особливості української граматики. Мій університет. Тема 3. Система голосних звуків. Словесні формули вітання і прощання. Тема 4. Система приголосних звуків. Особливості вимови приголосних. Складання діалогу. Тема 5. Спрощення в групах приголосних. Пори року. Тема 6. Подовження й подвоєння приголосних. Особливості вимови подовжених приголосних. Моє місто. Тема 7. Частини мови. Українські страви. Тема 8. Уживання знака м'якшення. Буквосполучення йо,ьо, Рід іменників. Моя кімната. Тема 9. Уживання апострофа. Особливості вимови слів з апострофом. Число іменників. Національний одяг. Тема 10. Відміни іменників. Особливості іменників IV відміни. На фермі. Тема 11. Відмінювання прізвищ в українській мові. Українські традиції. Тема 12. Відмінювання прикметників. Присвійні прикметники. Мій вихідний день. Тема 13. Ступені порівняння прикметників. Характер людини. Тема 14. Відмінювання кількісних числівників. Міра довжини й ваги в українській мові. Моя вулиця. Тема 15. Займенник. Особливості вживання особових займенників. Моя сім'я. Тема 16. Присвійні займенники. Відмінювання присвійних займенників. Мій найближчий друг. Тема 17. Правопис й особливості використання заперечних займенників. Автобіографія. Тема 18. Дієслово. Особливості вимови дієслів на -ться, -шся. Минулий час дієслова. Моя найяскравіша подорож. Тема 19. Майбутній час дієслова. В аеропорту. Тема 20. Способи дієслів. Творення умовного способу дієслів. Моя майбутня професія. Тема 21. Дієвідмінювання. Особові закінчення дієслів. Дієслівні чергування. Мій робочий день. Тема 22. Творення дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Особливості перекладу дієприкметників. Тема 23. Прислівник. Правопис прислівників. Робота з текстом</p>

	<p>художнього стилю.</p> <p>Змістовий модуль 2 (2 – й рік навчання)</p> <p>Тема 1. Творення й правопис дієприслівників. Дієприслівниковий зворот. Особливості перекладу дієприслівників.</p> <p>Тема 2. Службові частини мови. Уживання прийменника по в українській мові. Особливості перекладу конструкцій з прийменником по. Частка. Сполучник. Дружня допомога.</p> <p>Тема 3. Лексичний склад української мови. Синоніми. Антоніми. Пароніми.</p> <p>Усна й писемна розповідь на основі почутого та побаченого.</p> <p>Тема 4. Офіційно-діловий стиль української мови. Канцеляризми, особливості їх перекладу.</p> <p>Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Приватна й ділова телефонні розмови. Діалог-розпитування.</p> <p>Тема 6. Типи бесід. Складання плану бесіди на професійно орієнтовану тематику.</p> <p>Тема 7. Термінологічна система української мови. Науковий стиль. Реферування. Анотація.</p> <p>Тема 8. Робота з текстом. Викладення отриманої соціально-культурної та професійно-навчальної інформації у вигляді мікротекстів.</p> <p>Тема 9. Типи конспектів. Конспектування прочитаного тексту за спеціальністю.</p> <p>Тема 10. Ораторська компетентність майбутнього фахівця. Публічний виступ.</p>
Орієнтація (на кого розрахований освітній компонент)	здобувачі першого (бакалаврського) рівня
Резюме викладача	<p>Колесникова Лариса Леонідівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української філології та загального мовознавства. Працює в ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” з 1993 року.</p> <p>Викладає дисципліни „Усна й письмова комунікація та академічна риторика”, „Українська мова як іноземна”, „Психолінгвістика”, „Соціолінгвістика”.</p> <p>Коло наукових інтересів: семантика лексичних одиниць, дослідження мови письменників, соціолінгвістичне та психолінгвістичне вивчення мови, міжособистісна комунікація.</p>
Інформація для підтримання зв'язку з викладачем	Адреса для листування : larysa.kolesnykova2015@gmail.com , телефон +380992848872
Попередня підготовка	
Як навчатися?	<p>Щоб досягти бажаного результату, студентам необхідно:</p> <ul style="list-style-type: none"> – відвідувати заняття, на яких обговорюватимуться актуальні питання курсу; – виконувати практичні завдання згідно з планами занять; – виконувати завдання для самостійної роботи, які передбачають як усний, так і письмовий творчий підходи;

	<ul style="list-style-type: none"> – братиактивну участь у діловихіграх, дебатах, диспутах; – працювати самостійно та в парах або групах, демонструючи навички володіння усним мовленням.
<p>Навчальні матеріали</p>	<p style="text-align: center;">Базові</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антонів О. Українська мова для іноземців. Модульний курс: навч. посібн. [Текст] / О. Антонів, Л. Паучок. – К. : Фірма «ІНКОС», 2012. – 268 с.: іл. + Компакт-диск 2. Вальченко І. В. Ласкаво просимо!: Навчальний посібник з української мови для іноземних учнів підготовчого факультету / І. В. Вальченко, Я. М. Прилуцька. – Ч. І. – Х. : ХНАМГ, 2010. – 387 с. 3. Вальченко І. В. Ласкаво просимо!: Навчальний посібник з української мови для іноземних учнів підготовчого факультету / І. В. Вальченко, Я. М. Прилуцька. – Ч. II. – Х. : ХНАМГ, 2011. – 305 с. 4. Вихованець І. Р. та ін. Вивчаємоукраїнськомову. Розширений курс. Самовчитель: Навч. посібник [Текст] / За ред. В. М. Русанівського. – К. :Либідь, 1993. – 272 с. 5. Вовк П. С. та ін. Українська мова: на матеріаліекономічнихтекстів: Навч. посіб. [Текст] / П. С. Вовк, В. В. Радченко, Т. М. Крик. – К. : Вицашк., 2007. – 215 с.: іл. 6. Зайченко Н. Ф. Практичний курс української мови для іноземців: уснемовлення / Н. Ф. Зайченко, С. А. Воробйова. – К. :ЗнанняУкраїни, 2004. – 324 с. 7. Исиченко Ю. А. Самоучитель украинского языка: учеб. пособие / Ю. А. Исиченко, В. С. Калашник, А. А. Свашенко. – К. : Выцашк., 1990. – 287 с. 8. Лисенко Н. О. Українська мова для іноземних студентів: Навч. посіб. [Текст] / Н. О. Лисенко, Р. М. Кривко, Є. І. Світлична, Т. П. Цапко. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 240 с. 9. Терлак З. М. Украинский язык для начинающих [Текст] / З. М. Терлак, О. А. Сербенська. – Львов : Свит, 1990. – 240 с. 10. Чистякова А. Б. Українська мова для іноземців : Підручник для іноземних студентів вищих навчальних закладів / А. Б. Чистякова, Л. І. Селіверстова, Т. М. Лагута.. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2006. – 524 с. 11. Чумак В. В. Українська мова як іноземна в системі кредитно-модульного навчання : навч. посіб. / В. В. Чумак, О. Г. Чумак. – К. : Знання, 2011. – 631 с. 12. Швець Г. Д. Читаймо українською : навч. посіб. з української мови для іноземних студентів / Г. Д. Швець, Ю. О. Торчинська, А. О. Літвінчук; за ред. Г. Д. Швець. – К. : Фенікс,

	<p>2012. – 112 с.</p> <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Анніна І. О. Російсько-український словник / І. О. Анніна, Г. Н. Горюшина, І. С. Гнатюк. – К. : Абрис, 2003. – 1424 с. 2. Бондарєва Н. О. Іти – ходити, їхати – їздити... : навчальний посібник з української мови для іноземних студентів / Н. О. Бондарєва, М. В. Шевченко. – К. : Четверта хвиля, 2011. – 281 с. 3. Ботвина Н. В. Міжнародні культурні традиції : мова та етика ділового спілкування : навч. посіб. / Н. В. Ботвина. – К. : АртЕК, 2000. – 190 с. 4. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. – К. : Ірпінь : ВТФ „Перун”, 2005. – 1728 с. 5. Головащук С. І. Словник-довідник з українського літературного слововживання [Текст] / С. І. Головащук. – К. : Наук. думка, 2004. – 448 с. 6. Довідник з культури мови : Посібник [Текст] / С. Я. Єрмоленко, С. П. Бибик, Н. М. Сологуб та ін.; За ред. С. Я. Єрмоленко. – К. : Вища шк., 2005. – 399 с. 7. Палінська О. Крок-2 (рівень В 1). Українська мова як іноземна : книга для студента / Олесь Палінська. – Львів : Дон Боско, 2014. – 160 с. 8. Ющук І. П. Українська мова [Текст] / І. П. Ющук. – К. : Либідь, 2004. – 640 с. <p style="text-align: center;">Інтернет-ресурси</p> <p>Репозиторій ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”. URL: http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/</p>
Необхідне устаткування	Комп’ютер/ноутбук з підключенням до інтернету
Критерії оцінювання	<p>Семестрову рейтингову оцінку розраховують, виходячи з критеріїв:</p> <ul style="list-style-type: none"> - письмові контрольні роботи – 20%; - результати роботи на практичних заняттях – 60%; - самостійна робота – 20%.
Забезпечення виконання принципів академічної доброчесності	Перевірка письмових робіт на плагіат.
Feedback курсу	Опитування (усне й письмове) студентів.